

Tema *Kategoria*: anklagens retorik

Temanummer av Rhetorica Scandinavica

Med temanummeret ”*Kategoria*: anklagens retorik” (*Rhetorica Scandinavica*) ønsker vi at sætte fokus på anklageretorik som en central del af offentlig debat og deliberation på tværs af tid, rum og medier. Anklageretorik eller *kategoria* er i stigende grad blevet en afgørende faktor i opbyggelsen og opretholdelsen af offentlig troværdighed for individer, institutioner og virksomheder, ligesom anklageretorik ofte spiller en vigtig rolle i forhandlinger, opretholdelsen eller nytænkningen af kollektive normer og værdier.

Allerede for Aristoteles og Quintilian stod det klart, at det persuasive forsvar (*apologia*) ikke opstår ud af ingenting, og at forsvaret derfor bør analyseres og vurderes i lyset af sit modstykke, anklagen (Aristoteles 1996, 1358b – 1.3; Butler 1920, *Institutio Oratoria* III 2,2). Dog, på trods af en betydelig interesse i apologia-studier og krisekommunikation, som de seneste årtier har optaget både retorikforskningen og en bredere kommunikationsforskning, beskæftiger overraskende få studier sig med anklageretorikken former og funktioner (vigtige undtagelser er Ryan 1982, Benoit and Dorries 1996, Ellwanger 2012, Faulkner 2011).

Kendetegnende for *kategoria* er, at anklagen ofte eksplicit eller implicit henter sin legitimitet i kollektivets fælles normer og værdier, mod hvilket den anklagede har forbrudt sig. En undersøgelse af konkrete eksempler på anklageretorik er således ikke kun et studium af retoriske strategier bragt i spil for at delegitimere eller kritisere den anklagede part; det kaster også lys over de normative grundlag, et givent kollektiv hviler på.

Vi inviterer med dette call til artikler, som på forskellig vis bidrager til gen- og nytænkning af den anklagende retoriks former og funktioner på tværs af historiske og kulturelle skel.

Mulige emner kan være, men begrænser sig ikke til:

- Anklageretorik i det antikke Grækenland og Rom – i teori såvel som praksis
- Anklageretorikkens form og funktion i massemedier
- Forholdet mellem den forensiske anklage og epideiktiske former for dadel/kritik
- Forhold mellem anklageretorik, hate speech og andre former for smæderetorik
- Anklageretorik i retssalen
- Anklageretorik på tværs af medieplatforme
- Fortællingers rolle i dannelsen og spredningen af anklager
- Affektivt-emotionelle dimensioner af anklager

- Den kollektive anklage (retorisk medborgerskab på tværs af samfundsmæssige skel)
- Anklageretorik i forhold til særlige offentlige debatter (klima, køn, magt)
- Retorisk tavshed som anklagestrategi
- Anklagens forhold til ansvar, skyld og skam
- Anklageretorik og humor.

Artikler til temanummeret udvælges i første omgang på baggrund af indsendte abstrakts. Send et **abstrakt** på 500-700 ord, hvori du skitserer indholdet af en mulig artikel, til norsi@cc.au.dk senest fredag den 20. december 2019. **Deadline** for endelig artikel (5000-7000 ord) er tirsdag den 6. oktober 2020. Se i øvrigt Rhetorica Scandinavica skribentguide.

Rhetorica Scandinavica er et heldigitalt tidsskrift.

Nummeret redigeres af Rebekka Lykke Nørremark og Stefan Iversen

Litteratur

Aristoteles. 1996. *Retorik*, Platonselskabets skriftserie ; 7. Kbh.: Museum Tusulanums Forlag.

Benoit, William L., and Bruce Dorries. 1996. "Dateline NBC's persuasive attack on Wal-Mart." *Communication Quarterly* 44 (4):463-477.

Butler, Harold Edgeworth. 1920. *Quintilian*. With an English Translation. Cambridge, Mass.: Harvard University Press. <http://data.perseus.org/citations/urn:cts:latinLit:phi1002.phi0013.perseus-eng1:2.2>

Ellwanger, Adam. 2012. "Apology as Metanoic Performance: Punitive Rhetoric and public Speech." *Rhetoric Society Quarterly* 42 (4):307-329.

Faulkner, Robert R. 2011. "Corporate wrongdoing and the art of the accusation." In London: Anthem Press.

Ryan, Halford Ross. 1982. "Kategoria and apologia: On their rhetorical criticism as a speech set." *Quarterly Journal of Speech* 68 (3):254-261.

rhs@retorikforlaget.se

